

Împreună împotriva granițelor, statelor și războaielor!

Nimeni nu e ilegal

19 mai 2022

Introducere

Există o lipsă acută de informare privind actuala situație a refugiaților care traversează România, a politicilor de militarizare continuă a statelor și a instituțiilor implicate în escaladarea violenței și războaielor. Cu atât mai puțin este dezbătută ascensiunea fascismului, rasismului și naționalismului, criminalizarea refugiaților, ridicarea de noi granițe și situația centrelor de tranzit, a deportărilor ilegale, depolitizarea problemei refugiaților prin diferite ONG-uri, România fiind parte activă din toate aceste procese.¹ Deoarece, în momentul de față, marea parte a informației este monopolizată de acele instituții care au creat această situație, numind-o „criză umanitară”, această broșură va încerca să prezinte, dintr-o perspectivă anti-autoritară, o imagine de ansamblu a acestor chestiuni. În al doilea rând, e nevoie de articularea unei rezistențe reale la toate aceste politici neoliberale, precum și de implicarea în acțiuni de solidaritate, nu numai cu persoanele care tranzitează România, ci și cu toți cei și cele afectate de avansul capitalismului și al extremei drepte sub toate formele sale.

Înainte de a începe, dorim să precizăm că această broșură nu oferă soluții universale în raport cu răul făcut de diferitele forme de fascism, comunism etatist, colonialism, ecofascism, eugenism sau alte politici și sisteme ierarhice și autoritare. Prin broșura de față noi, cei și cele din grupul *Nimeni nu e ilegal*, dorim să denunțăm și să combatem profilarea rasială, detenția și deportarea, aparatul de represiune și detenție al statului, violența poliției și exploatarea migranților și refugiaților. Pe scurt și mai precis, *Nimeni nu e ilegal* face parte din mișcarea mai largă pentru justiție globală, ecologică și locativă, care luptă împotriva capitalismului, homofobiei, imperialismului, patriarhatului, sărăciei, rasismului, militarizării, a existenței granițelor și a altor forme de dominație. Luptăm în mod activ pentru o lume în care toate persoanele au dreptul la hrană și libera circulație, în care suntem libere și liberi de opresiune, mizerie și exploatare, și în care suntem capabili să trăim într-un mod semnificativ în relațiile noastre sociale, precum și în relație cu mediul înconjurător.

Partea 1. Opriți militarizarea și războaiele!

Este simplu de înțeles că la baza fiecărui stat național se află un război. Odată formate, statele-națiuni se angajează în operațiuni de control al migrației, utilizând același limbaj și aceleași tactici de exterminare care au dus la formarea lor. De exemplu, la scurt timp după războiul ruso-turc din 1877-78, statul român a aplicat prima „lege asupra străinilor”, în aprilie 1881. Această lege, care prevedea expulzarea indezirabililor, era îndreptată împotriva oamenilor fără adăpost (de cele mai multe ori persoane rome) pentru „vagabondaj”, populației evreiești și, de asemenea, împotriva exilaților revoluționari care fugeau de represiunea Imperiul țarist, aceștia fiind considerați „periculoși” de clasa conducătoare.

Religioase sau politice, războaiele moderne au continuat aceeași linie ideologică de dominare, diviziune și expansiune teritorială, ceea ce a însemnat implicarea concomitentă a mai multor state în acțiuni de jefuire a resurselor naturale. Unul dintre cele mai recente exemple este invazia Irakului de către SUA. În această logică, intrarea României în așa-numita Alianță Nord Atlantică (NATO), în anul 2004, a presupus complicitatea unui nou stat capitalist la războiul din Orientul Mijlociu și relocarea constantă a resurselor economice pentru militarizarea populației, înființarea unor închisori secrete pentru forțele CIA și achiziționarea constantă de armament. Nu e nimic surprinzător că aceeași măsură care a dus la izbucnirea conflictelor în alte teritorii, inevitabil va atrage la rândul ei izbucnirea conflictelor armate în proximitatea celor implicați.

Indiferent de formele de organizare statală, natura violentă a jocurilor politice capitaliste a dus la crime împotriva populației civile, la genocid, iar mai apoi la dislocări de populație pe motive de război, foamete, persecuții și dezastre climatice sau ecologice. Ca rezultat, în ultimii șapte ani, în România a crescut numărul migranților și refugiaților provenind din țări precum Siria, Afganistan, Irak, Iran, Pakistan, Bangladesh, Algeria sau Maroc, care fie au aplicat pentru azil, fie s-au aflat în tranzit, urmând una din așa-zisele „rute balcanice”.

---

¹ Câteva informații relevante se găsesc doar online, pagini-libere.ro, iar în limba engleză, vezi Raluca Bejan, „The Integration of Refugees in Romania: A Non-Preferred Choice,” în *Compas* (2021): 1-35.

Cu toate că există un acord privind relocarea refugiaților din statele non-europene, studiile efectuate arată că în România au fost relocate în jur de 38 de persoane din Myanmar prin Malaezia în 2010, 40 de irakieni din Turcia, și 60 de persoane din Orientul Mijlociu și Africa de Nord în 2016 și 2017. O altă relocare a 109 refugiați sirieni din Turcia și Iordania a avut loc între 2019 și 2020. Același studiu arată că în anul 2020, peste 46.000 de refugiați au încercat să traverseze România, dintre care 30.6% erau din Afganistan, și 28.5% erau din Siria. Dintre aceștia, 35.000 au fost opriți la intrare, 10.000 au fost prinși în timp ce treceau granița, iar alți 3.641 au aplicat pentru azil la graniță.² La acest număr se adaugă 856.941 de refugiați din Ucraina, dintre care, până în luna martie 2022, 3.500 au cerut azil în România, aceștia fugind la rândul lor de un nou război, provocat de tendințele imperialiste ale Rusiei.

Un efect imediat al acestor dislocări masive de populație a fost, în mod inevitabil, restricționarea libertății de mișcare, construirea de noi ziduri și frontiere, apariția unor noi centre de tranzit, creșterea securității statelor și apariția unor noi diviziuni bazate pe criterii de rasă, orientare sexuală, religie sau naționalitate. Disputele politice interne ale „fortăreței europene” au dat naștere unui acord între Uniunea Europeană și Turcia în anul 2016. Acesta a apărut după ce, cu un an înainte, peste 3.500 de persoane care fugeau de conflictele și persecuțiile din Siria, Afganistan și Irak și-au pierdut viața. UE urma să ofere într-un final statut de liberă trecere cetățenilor turci în Europa și 3 miliarde de euro statului turc pentru întărirea granițelor din acea regiune.³ Acest tratat a dus la înființarea taberelor de tranzit (numite puncte fierbinți/*hotspots*) în funcție de naționalitatea refugiaților, în insulele Lesbos, Chios, Samos, Kos, Leros. Autoritățile grecești, împreună cu cele ale Uniunii Europene, decideau dacă persoanele pot să aplice sau nu pentru azil. Dintre zecile de mii de persoane care ajungeau aici, o parte erau fie deportate, fie ținute luni întregi în condiții inumane. Un astfel de exemplu este centrul de tranzit al refugiaților din Moria (de pe insula Lesbos, Grecia), care la 9 septembrie 2020 a ars din temelii, lăsând 13.000 de persoane fără adăpost. Statul grec a beneficiat ulterior de noi sume de bani pentru a construi alte centre de tranzit cu măsuri de securitate sporite.⁴ După același tratat, în anul 2016, Ungaria a început construirea gardurilor de sârmă ghimpată la granița cu Serbia și Croația, ca mai apoi să înceapă campaniile de criminalizare a oamenilor străzi pentru vagabondaj, dar și împingerile ilegale peste graniță și violențele împotriva refugiaților. Aceste noi granițe au dus la apariția taberelor de tip „junglă” în Serbia, aici persoanele refugiate fiind mereu expuse atacurilor din partea extremiștilor de dreapta sârbi.

Un caz grăitor este cel al unui membru al grupului de extremă dreaptă *Levijatan* care a intrat cu o mașină, accelerând continuu, într-o zonă locuită de refugiați.⁵ Mult mai recent, pe baza conflictelor dintre UE și Belarus, o nouă graniță va fi construită de statul polonez, cu o lungime de 186 km și o înălțime de până la 5,5 metri, la un preț de 353 de milioane de euro. Aceasta va fi echipată cu detectoare de mișcare și camere termice. Între timp, numărul refugiaților care mor la granițele poloneze este constant în creștere, iar grupărilor de extremă dreaptă poloneze le este permis să intervină în împingerea refugiaților înapoi în Belarus.⁶

Cu toate acestea, au existat numeroase cazuri de discriminare rasială a refugiaților care veneau tocmai din Ucraina (în mare majoritate studenți de culoare care încercau să se întoarcă în țările lor) și să traverseze granițele UE. Dacă în România cazurile acestea nu par să fi fost la fel de numeroase ca în Polonia, au fost raportate (și încă sunt) destule exemple de discriminare împotriva refugiaților romi din Ucraina.⁷

În ceea ce privește statul român, au existat numeroase sesizări împotriva Poliției de Frontieră române, pentru implicarea acesteia, alături de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (FRONTEX), în acțiuni ilegale de împiedicare a refugiaților să ajungă din Turcia pe malul grecesc al

---

² Raluca Bejan, *Ibid.*, pp. 5-6.

³ eu.rescue.org

⁴ www.theguardian.com

⁵ www.masina.rs

⁶ www.spiegel.de

⁷ www.aljazeera.com

Mării Egee. Mai exact, la mijlocul anului 2020, o navă identificată cu MAI 1103, aparținând Poliției de Frontieră române a fost surprinsă într-o înregistrare video producând valuri în apropierea unei bărci de cauciuc a migranților cu scopul de a le bloca accesul spre țarm și având posibil intenția de a scufunda mica ambarcațiune.⁸

Partea 2. Împotriva poliției și a tuturor instituțiilor autoritare

Odată implicate în război, statele capitaliste, care se fac complice la generarea și menținerea conflictelor, înființează numeroase instituții care vor acționa sub pretextul „crizei umanitare”, urmând să construiască noi granițe și să exploateze dislocările de populație.⁹ Astfel, în România, la fel ca în alte state, instituțiile cel mai des folosite pentru a menține și a „gestiona” această stare de opresiune sunt Poliția Română, Poliția de Frontieră, IGI (Inspectoratul General de Imigrări), împreună cu ONG-uri locale și instituții internaționale precum UNHCR și IOM, care la rândul lor cooperează cu cele dintâi. Sunt nenumărate cazurile în care, spre exemplu, Poliția de Frontieră din România a fost implicată în acte ilegale de împingere a refugiaților înapoi peste graniță (în engleză: *illegal pushbacks*), fără să mai ofere acestora dreptul de a aplica pentru azil sau de a se reuni cu familiile lor. De cele mai multe ori, în astfel de acțiuni se perpetuează aceleași metode violente și de jefuire care au dus de la bun început la apariția războaielor. Spre exemplu, Poliția de Frontieră din România, pe parcursul ultimilor doi ani, a fost acuzată și surprinsă în înregistrări video utilizând forța împotriva refugiaților și distrugându-le telefoanele.¹⁰ Mai mult, au fost relatate cazuri în care membrii ai Poliției de Frontieră din Jimbolia au jefuit refugiații de ultimele sume de bani pe care le mai aveau asupra lor, urmând ca acestea să fie redistribuite între cei implicați, precum și cu alte persoane. Cei și cele care reușesc să scape și să ajungă într-un oraș, au parte de același tratament, de data aceasta fiind aplicat de către jandarmerie, așa cum s-a întâmplat cu refugiații care au ocupat cladirile abandonate din Timișoara.

În cazul în care nu intervin forțele de ordine, așa cum arată un alt studiu, societate civilă din Timișoara, împreună cu mass-media, formează la rândul ei o coaliție de tip „polițienească” care acționează în numele securității comunitare, apelând la violență împotriva refugiaților, la evacuarea din spațiile publice și criminalizarea lor.¹¹

Deoarece situația este gestionată de către instituții ierarhice și autoritare prin definiție, acestea se folosesc de așa-numita „criză” pentru a înființa, așa cum am menționat deja, centrele de tranzit. De regulă, împrejmuite cu sârmă ghimpată și păzite de poliție, acestea funcționează pe principiul penitenciarelor, doar că sunt redenumite ca Centre de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică (Arad și Otopeni) sau Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil din Timișoara, Maramureș, Rădăuți, Galați, București, Giurgiu etc.

Persoanele ajunse aici sunt selectate pe baze eugenice (sunt amprentate și interogate); mai precis, cei și cele care îndeplinesc o serie de condiții pot solicita azil în țară. Cei care nu doresc acest lucru, își asumă riscul de a continua drumul pe cont propriu spre alte destinații. Tot aici, cei de la IGI împreună cu ONG-uri locale religioase, solicită sume exorbitante de bani de la Uniunea Europeană, pentru a demara diferite proiecte de asimilare etnică și culturală. Un bun exemplu în acest sens este newsletter-ul editat de IGI, unde în fiecare număr sunt afișate numeroase politici de asimilare etnică albă și naționalistă, prin activități care celebrează personaje și evenimente istorice din România, minori desenând simboluri naționale, dar și activitățile extracurriculare ale angajaților poliției, precum propriile campionate de pescuit. Aplicarea frecventă de corecții corporale și rasismul acestor spații temporare au fost raportate în numeroase rânduri. Victimele acestui sistem concentrațional au relatat că: „condițiile de aici sunt foarte rele! Foarte, foarte rele. Cei de la pază, toți care lucrează aici, sunt atât de rasiști! Vorbesc cu noi de parcă nu am fi refugiați aici. Suntem animale, suntem...nu știu... Sunt atât de rasiști!”¹² Fiind gestionate de instituții patriarhale și de cele mai multe ori prea insalubre pentru a putea fi locuite,

⁸ Sursă: www.spiegel.de

⁹ Pentru o listă cu granițele și zidurile vezi: nobordersteam.noblogs.org

¹⁰ www.euronews.com

¹¹ A se vedea și: casisocialeacum.ro

¹² romania.europalibera.org

aceste spații carcerale continuă să genereze violență și homofobie: „Când am ajuns aici (n.r. – în centru), polițiștii m-au întrebat, cu zâmbetul pe buze, dacă îmi plac băieții. Le-am spus că da, așa e, sunt gay. Nu știu cum să spun, felul în care m-au întrebat și s-au uitat la mine a fost unul care m-a făcut să nu mă simt deloc confortabil.”¹³

Partea 3. ONG-urile și politicile de asimilare

Există numeroase studii care au demonstrat că noua direcție politică a statelor din Balcani este una de criminalizare și instituționalizare a acelor persoane independente și a grupurilor non-ierarhice (numite și *grassroots*) care oferă suport în stradă și se solidarizează cu persoanele refugiate. Spre exemplu, guvernul sârbesc, începând din noiembrie 2016, a început o campanie împotriva tuturor celor care oferă suport refugiaților și care nu dovedesc că fac parte dintr-un ONG. În anul următor, a urmat evacuarea clădirilor abandonate din Belgrad în care se adăposteau în jur de 2000 de refugiați, și mutarea acestora în centre de tranzit. Din acel moment, persoanele și grupurile informale care doreau să ofere suport au fost nevoite să adopte structuri liberale de tip ONG, ca mai apoi să aplice pentru autorizații pentru a putea oferi sprijin. Ca urmare a instituționalizării acțiunii de suport și solidaritate, ONG-urile au devenit dependente de proiecte financiare europene oferite în primul rând guvernelor. Acestea nu numai că au creat o nouă competiție, dar au impus, la rândul lor, depolitizarea situației războiului, disciplinarea și controlul a cine și cum oferă așa-zisul suport umanitar.¹⁴ În Grecia, unde exista o coaliție de squat-uri (City Plaza, Notara 26, Oniro, Spirou Trikoupi, Arahovis, 5th School, Jasmin School și Acarchon 22), care avea ca scop asumat acordarea de sprijin refugiaților, noua conducere a guvernului și-a propus să le evacueze și să „curețe” aceste spații de orice urmă de activism politic.

În România, situația e puțin diferită. Printre cele mai importante ONG-uri care se ocupă de situația refugiaților care tranzitează România se află AIDrom. Această organizație nu este nimic mai mult decât Asociația Ecumenică a Bisericilor din România, care funcționează atrăgând fonduri europene pentru promovarea carității și a propriului filantropism religios. Politicile de integrare puse în practică împreună cu instituțiile de imigrări, servesc bineînțeles intereselor statului național, în vederea asimilării religioase, culturale și a depolitizării conflictelor armate. Astfel, printre numeroasele programe de mușamalizare a situației în care se află persoanele refugiate (în engleză: *whitewashing*), copii și adulții sunt expuși, în numele unui „multiculturalism” neo-liberal, la practici de asimilare etnică, religioasă și culturală albă. Alte programe AIDrom, precum Timișoara Refugee Art Festival, organizat împreună cu UNHCR, au expus persoanele participante la atacuri din partea extremiștilor de dreapta. În sala de conferințe, de exemplu, au fost strecurate înregistrări ale unor inmuri legionare, dar și sunete care simulau bombardamente.¹⁵

De curand, din AIDrom s-a desprins organizația LOGS. Pentru o mai bună vizibilitate internațională și absorbție de voluntari și fonduri, asociația se declară ca fiind „o organizație *grass-roots* din vestul României”, împrumutând astfel denumirea de la mișcările politice comunitare auto-organizate care luptă pentru justiție socială. În practică, asociația continuă aceleași politici filantropice religioase și de asimilare albă începute de AIDrom, monopolizând astfel în continuare orice manifestare de solidarizare cu persoanele aflate în tranzit. Spre exemplu, LOGS, împreună cu trusturi mass-media, au expus recent printr-o postare pe pagina de socializare un număr de 23 de persoane din Ucraina ca fiind dezertoare de război, deci susceptibile deportării sub legea marțială. Devenită și o afacere de familie, asociația rulează proiecte pe bani europeni pentru a oferi tichete de masă, broșuri informative cu privire la procesul de azil, produse de igienă, posibilitatea de a oferi dușuri etc. La fel ca Asociația Serviciul Iezuiților pentru Refugiați din România (JRS), LOGS este una din multele organizații bisericesti care își propun „salvarea” celor care ajung pe țărmurile Europei creștine.

Partea 4. Stop războaielor!

---

¹³ romania.europalibera.org

¹⁴ Céline Cantat, „Refugee Solidarity along the Balkan Route: Apolitical approach of NGOs” *Journal of Refugee Studies* Vol. 34, No. 2 (2021): 1360-1362.

¹⁵ Sursa: www.vice.com

În momentul redactării acestei broșuri a izbucnit și războiul din Ucraina, război care nu ne-a surprins prea tare. La fel ca toate celelalte războaie, acesta este rezultatul imperialismului Rusiei și al expansionismului NATO pentru împărțirea zonelor de putere și a resurselor naturale, ducând inevitabil la trasarea de noi granițe, militarizare continuă a societății și împărțirea populației pe criterii etnice, rasiale, religioase etc. Așa cum s-a întâmplat de fiecare dată în urma conflictele armate milioane de ființe umane și non-umane au fost forțate să fugă din bătaia gloanțelor și a bombelor. Ca în fiecare război, asistăm la noi violențe, suferință, abuzuri sexuale și la ascensiunea naționalismului. Cert este că din acest război vor ieși câștigători marii producători de armament și capital, și, nu în ultimul rând, extremiștii de dreapta care, sub pretextul apărării statului națiune, așteaptă să fie incluși în noile aranjamente politice postbelice.

Pentru a se reproduce, logica războiului a fost și va rămâne una a diviziunii, dominării și puterii. Pacea care se va semna după toate aceste atrocități va fi una care va pregăti terenul viitoarelor conflicte mondiale. Vedem astfel cum suntem forțați să ne poziționăm fie în favoarea unui naționalism, fie a altuia. Drept urmare, vrem să fim clare și clari când spunem că nu susținem niciun stat care contribuie la militarizarea societății și la perpetuarea războaielor. Poziția noastră e solidarizarea cu toate persoanele care luptă și opun rezistență în teritoriile din Ucraina, Rusia și Belarus.

Partea 5. Solidaritatea este arma noastră!

Solidaritate transnațională, nu voluntarism și caritate locală!

Așa cum vedem și în urma războiului din Ucraina, cea mai bună armă pentru a opune rezistență este solidaritatea.

Solidaritatea trebuie să expună adevăratele cauze care au dus la această continuă stare de război. Solidaritatea este nu numai un act prin care demonstrăm că orice persoană are dreptul de a se stabili și deplasa liber oriunde dorește, dar este un act de rezistență față de politicile de diviziune, selecție și control ale statelor națiune. Este nevoie să punem constant presiune asupra actualei organizări politice și economice pentru a pune capăt încălcărilor drepturilor omului, detenției sub orice formă și bombardării continue a comunităților civile. Așa cum am arătat mai sus, nu avem nevoie de „umanitarismul” ONG-ist. Acesta, la rândul său, este doar o altă formă de opresiune orchestrată de state împreună cu instituțiile religioase și politice. Mai mult decât oricând, este timpul să oprim avansul fascismului în toate formele lui. Este timpul să luptăm pentru o lume în care toți și toate au dreptul la locuință, hrană și deplasare, în care suntem liberi de opresiune, mizerie și exploatare.

Singurul război pe care îl susținem este războiul împotriva imperialismului și naționalismului!

Împreună împotriva granițelor, statelor și războaielor!

Solidaritatea va învinge!

O altă sursă: kontrapolis.info

O altă sursă: www.hrw.org

O altă sursă: www.romea.cz#

O altă sursă: www.romea.cz

O altă sursă: www.libertatea.ro

O altă sursă: balkaninsight.com

și: impakter.com

Nimeni nu e ilegal
Împreună împotriva granițelor, statelor și războaielor!
19 mai 2022

Prin broșura de față noi, cei și cele din grupul Nimeni nu e ilegal, dorim să denunțăm și să combatem profilarea rasială, detenția și deportarea, aparatul de represiune și detenție al statului, violența poliției și exploatarea migranților și refugiaților. Pe scurt și mai precis, Nimeni nu e ilegal face parte din mișcarea mai largă pentru justiție globală, ecologică și locativă, care luptă împotriva capitalismului, homofobiei, imperialismului, patriarhatului, sărăciei, rasismului, militarizării, a existenței granițelor și a altor forme de dominație. Luptăm în mod activ pentru o lume în care toate persoanele au dreptul la hrană și libera circulație, în care suntem libere și liberi de opresiune, mizerie și exploatare, și în care suntem capabili să trăim într-un mod semnificativ în relațiile noastre sociale, precum și în relație cu mediul înconjurător.

ro.theanarchistlibrary.org